

Uchwała Nr 4200/II/76/2023

II Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej

w Katowicach

z dnia 25 kwietnia 2023 r.

w sprawie opinii o przedłożonym przez Wójta Gminy Ślemień sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok

Na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 267 ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) – II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach:

Przewodnicząca   Bernadeta Dziedziak

Członkowie   Tadeusz Stawowczyk

Piotr Wybraniec

uchwała, co następuje:

§ 1.

Wydaje się **pozytywną z zastrzeżeniami** opinię o przedłożonym przez **Wójta Gminy Ślemień** sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Wójt Gminy Ślemień przedłożył Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach sprawozdanie roczne z wykonania budżetu gminy za 2022 rok, działając na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.). Sprawozdanie zostało przedstawione z zachowaniem ustawowego terminu.

II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach dokonał analizy przedłożonego sprawozdania i stwierdził, co następuje:

1. Budżet gminy na rok 2022 został uchwalony przez Radę Gminy w Ślemieniu uchwałą Nr XXXVIII.241.2021 z dnia 30 grudnia 2021 r. W przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2022 rok nie występują rozbieżności w stosunku do danych zawartych w sprawozdaniach złożonych przez jednostkę samorządu terytorialnego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 144 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652).

2. Sprawozdanie z wykonania budżetu za 2022 rok jest kompletne, gdyż zawiera dane i informacje wymagane zgodnie z art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, tj. w szczególności:

a) wykonane dochody i wydatki, w szczególowości określonej jak w uchwale budżetowej, które wynosiły:

- dochody **26.906.254,39 zł**, tj. **98,2 %** planu,

- wydatki **25.116.447,69 zł**, tj. **93,7 %** planu.

Wykonanie budżetu zamknęło się nadwyżką budżetową w kwocie **1.789.806,70 zł**, przy zaplanowanej nadwyżce w wysokości **586.912,27 zł**.

Został spełniony wymóg wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5- 8 tej ustawy, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, tj. wykonane wydatki bieżące mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o wskazane przychody jedynie o kwotę związaną z realizacją wydatków bieżących z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 tej ustawy, w przypadku gdy środki te nie zostały przekazane w danym roku budżetowym. W przypadku zaś równoważenia wydatków bieżących środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, ocena spełnienia zasady za rok poprzedzający rok budżetowy następuje po wyeliminowaniu kwot związanych z tymi środkami. **Za rok 2022 została osiągnięta nadwyżka operacyjna w kwocie 3.496.484,90 zł;**

b) zawarto zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /tj. środków unijnych i innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi/, dokonane w trakcie roku budżetowego;

c) przedstawiono stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

3. Zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2022 r. poz. 2519 z późn. zm.) w przedłożonym sprawozdaniu ujęto:

a) informację o dochodzie z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

b) informację o wydatkach poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, o których mowa w art. 6r ust. 2–2c tej ustawy (s. 61);

c) objaśnienia do powyższych danych.

4. W przedłożonym sprawozdaniu zostały zawarte również inne dane liczbowe i informacje, które obrazują wykonanie budżetu w 2022 roku pod względem finansowym i rzeczowym.

5. Ze sprawozdania Rb-Z - o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji – wynika, że stan zobowiązań Gminy według tytułów dłużnych, na koniec 2022 roku wynosił **5.554.697,92 zł**, co stanowiło **20,6 %** wykonanych dochodów, w tym występują zobowiązania wymagalne w wysokości **3.095.492,92 zł**, od których należne odsetki za zwłokę na dzień 31 grudnia 2022 r. wynoszą 3.405.339 zł (dane ze s. 81 sprawozdania). Razem to wysoka kwota zobowiązań niezapłaconych w terminie w wysokości 6.500.831,92 zł. Występowanie zobowiązań wymagalnych jest niezgodne z główną zasadą gospodarowania środkami publicznymi sformułowaną w przepisie art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którą wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Skład Orzekający dokonując oceny wykonania budżetu 2022 r. postanowił wnieść zastrzeżenia, gdyż uwzględnił przyczyny i okoliczności występowania ww. zobowiązań wymagalnych szczegółowo wyjaśnione w przedłożonym sprawozdaniu (s. 189 i 190), cyt.: „Dnia 8 lipca 2022 roku wpłynął do Urzędu Gminy odpis orzeczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego w sprawie skargi Gminy Ślemień na decyzję Zarządu Województwa Śląskiego nr2695/RR/2020 (kwota należności głównej 3 095 492,92 zł) i decyzję Zarządu Województwa Śląskiego nr 3240/RR/2020 (kwota należności głównej 106 901,91 zł) w przedmiocie zobowiązania Gminy Ślemień do zwrotu części otrzymanego dofinansowania z budżetu Unii Europejskiej na realizację projektu "Rozbudowa sieci sanitarnowodociągowej i oczyszczalni ścieków w Gminie Ślemień etap I zadanie 2". Otrzymane orzeczenie jest ostateczne i nie podlega zaskarżeniu. W 2022 roku dokonano spłaty należności głównej wraz z odsetkami wynikającej z decyzji Zarządu Województwa Śląskiego nr 3240/RR/2020. Dnia 4 lipca 2022 roku Gmina przesała do Zarządu Województwa Śląskiego wniosek w przedmiocie udzielenia ulgi w spłacie zobowiązania, zawnioskowano o umorzenie należności głównej w części dotyczącej kwoty 2 202 039,68 zł oraz umorzenie całości odsetek naliczanych od kwoty 3 095 492,92zł, który to następnie 29 lipca b.r. został uzupełniony o uzasadnienie, załączniki i dodatkowe warianty w sprawie udzielenia ulgi. W dniu 8 sierpnia 2022 r. otrzymano od Urzędu Marszałkowskiego zawiadomienie o wszczęciu na wniosek Beneficjenta postępowania administracyjnego

w sprawie udzielenia ulgi, które to z uwagi na szczególnie skomplikowanym charakterze sprawy toczy się nadal i na dzień opracowania niniejszego sprawozdania termin jego zakończenia wskazano na 1 czerwca 2023 roku. W przypadku negatywnego rozpatrzenia złożonego wniosku Gmina ubiegać się będzie o rozłożenie na raty kwot pozostających do zwrotu na okres minimum 15 letni i wprowadzi do Wieloletniej Prognozy Finansowej stosowne zmiany. Zobowiązanie natomiast wynikające z decyzji Zarządu Województwa Śląskiego nr 3240/RR/2020 zostało w 2022 roku w całości uregulowane. Gmina dokonała zwrotu należności głównej w kwocie 106 901,91 zł wraz z odsetkami.”

Skład wnosi zastrzeżenia również z powodu okoliczności, że występuje duże zagrożenie w zakresie konieczności dokonania kolejnych zwrotów środków w wysokości 212.064,38 zł i 298.097,25 zł wraz z odsetkami za zwłokę szczegółowo opisane w przedłożonym sprawozdaniu (s. 189), cyt.: „Decyzja Nr 2596/RR/2019 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 18 września 2019 roku utrzymującą w mocy decyzję Zarządu Województwa Śląskiego nr 502/FR/2018 z dnia 7 lutego 2018 r. w przedmiocie zwrotu dofinansowania przyznanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, a dotycząca zwrotu dofinansowania dla projektu pn. „Rozwój infrastruktury turystycznej w Gminie Ślemień” kwoty 212 064,38 zł wraz z odsetkami stanowiącej płatność z dotacji rozwojowej oraz kwoty 298 097,25 zł wraz z odsetkami stanowiącej płatność ze środków europejskich; Decyzja ta została wydana w następstwie wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 10 kwietnia 2019 roku o sygnaturze III SA/Gl 1173/18, którym uchylono zaskarżoną przez Gminę decyzję Zarządu Województwa Śląskiego Nr 2116/RR/2018 z dnia 3 lipca 2018 roku utrzymującą w mocy zaskarżoną przez Gminę decyzję organu I instancji Nr 502/FR/2018 z dnia 7 lutego 2018 roku. Gmina w dniu 29 września 2019 roku złożyła skargę do WSA na wydaną decyzję. Na rozprawie, która odbyła się 5 lutego 2020 roku, Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach wyrokiem o sygn. III SA/Gl 1098/19 oddalił skargę. Gmina złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego i w dalszym ciągu oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy”.

Reasumując, Skład wnosi zastrzeżenia, gdyż sytuacja finansowa Gminy jest bardzo trudna i uzależniona od pozytywnego rozpatrzenia wniosku o udzielenie ulg w spłacie wymagalnych zobowiązań.

6. Na koniec 2022 roku zachowana została obligatoryjna relacja wynikająca z regulacji zawartej w art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Kształtowanie się powyższej relacji po wprowadzeniu wyników wykonania budżetu 2022 roku ulega poprawie.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia, II Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach orzekł - jak w § 1 uchwały.

Od niniejszej uchwały przysługuje odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, wniesione w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Przewodnicząca II Składu Orzekającego

Bernadeta Dziedziak